

URME MATERIALE ALE CULTURII CERNAVODĂ I DIN PUNCTUL "FERMA 7 IAS ROȘEȚI" (JUD. CĂLĂRAȘI)

Se prezintă cercetările arheologice, care au dus la identificarea unei așezări aparținând culturii Cernavodă I și Cernavodă III, suprapuse de un nivel getic, în care s-au găsit fragmente de amfore (Heraclea Pontica) datate în sec. III î. Chr.

Lucrările de amenajare a unei platforme betonate pentru uscarea cerealelor chiar în incinta fermei mai sus amintite, au făcut imperioasă intervenția noastră în cursul anului 1987.

Situat pe un martor natural de eroziune, în Balta Ialomiței, la aproximativ 3 km de Dunăre și 1 km de șantierul Grădiștea Coslogeni, punctul era cunoscut prin descoperiri de epocă La Tène - ceramică geto-dacică, amfore, monede elenistice.

Săpătura noastră s-a concretizat printr-o secțiune de 80 x 1,5 m, cu orientarea ENE-VSV. Descoperirile din timpul cercetărilor au făcut necesară deschiderea casetelor C1 - 2 x 2 m, C2 - 2 x 2 m, C3 - 2 x 2 m, C4 - 6 x 5 m și C5 - 4 x 2 m.

Nivelul Cernavodă I apare la adâncimi cuprinse între 0,50 m și 1,25 m, fiind marcat de depuneri de scoici în sectorul vestic. El a fost afectat de lucrări ulterioare.

Descoperirile au un caracter izolat, singurul punct în care s-au concentrat câteva fragmente Cernavodă I fiind C4, unde, la -0,80 m, s-au găsit mai multe fragmente ceramice.

Caracteristica ceramicii din punctul cercetat, este prezența masivă a scoicilor pisate în pastă, cantitatea de ceramică cu scoici pisate depășind 50% din totalul materialului, chiar dacă avem de-a face cu o cantitate relativ mică de ceramică. Ornamentul cel mai frecvent întâlnit la această categorie este șnurul răsucit aplicat în pasta crudă¹ - pe buză, sub buză, pe umeri, în cordoane circulare simple sau duble, paralele. În afară de acest decor găsim ușoare creștături pe buză - în acest caz este dreaptă - și creștături adânci legate între ele. De asemenea, s-a descoperit un fragment dintr-un vas de mari dimensiuni, decorat în tehnica barbotinării și cu buza alveolată. Interesant de remarcat că olarul a lăsat decorul neterminat, pe buză găsim 3 alveole și 12 creștături ce urmau a fi lărgite. Striuri fine, verticale sau oblice, găsim numai la vasele decorate cu șnur. Acestei categorii ceramice îi aparține și o toartă rectangulară în secțiune.

Ceramica fără scoică pisată în pastă, este reprezentată de un fragment de vas cu toartă ușor supraînălțată - rectangulară în secțiune. Sub buza vasului este aplicat un brâu crestat. Un fragment de vas asemănător celor cu scoică pisată în pastă are ca decor butoni subțiri, lungi, rezezați precum și un buton lat, ușor curbat, aplicat pe vas.

În general, analogiile pe care le putem găsi se află la Oltenița-Renie, Chirnogi, Ulmeni-Tăușanca², Cernavodă etc.

Uneltele sunt reprezentate de un percutor sferic din piatră, și mai multe piese de silex lucrate pe așchii.

În cursul cercetărilor, au mai fost descoperite - nu în poziție stratigrafică - câteva fragmente ceramice aparținând culturii Cernavodă III.

Menționăm că în cursul campaniei arheologice au mai fost scoase la lumină un complex - probabil contemporan cu fragmentele ceramice Cernavodă I - alcătuit dintr-o groapă cu oseminte animale și o piatră circulară de mari dimensiuni cu pete mari de ocră roșu, un mormânt de înhumare - apărut la adâncimea de 1,10 m, groapa circulară la bază cu un diametru de 1,20 m. Din schelet nu a fost depus în groapă decât craniul și câteva oase³. În jurul lor s-au găsit bucățele mici de tăciune, ocră foarte fin și câteva fragmente ceramice atipice, de mici dimensiuni. O rețea de șanțuri ce apar la adâncimea de 0,50-0,60 m, cu o lățime de 0,60-0,70 m la partea superioară și 0,40-0,50 m pe fund, care se găsește la -1,10 m, a cărui semnificație ne scapă pentru moment, mai multe gropi aparținând nivelului geto-dacic, precum și ceramică geto-dacică și fragmente de torți de amfore - Heraclea Pontică - databile la sfârșitul sec. IV și începutul sec. III î. Chr.

Mircea MUNTEANU (Călărași)

NOTE

1. În privința tehnicii de ornamentare, credem că articolul lui A. László din *MemAnt*, I, 1969, p. 319-325, merită o atenție deosebită.

2. S. Morintz, B. Ionescu, *SCIV*, 19, 1968, 1, p. 95-128; S. Morintz, P. Roman, *SCIV*, 21, 1970, 4, p. 557-570.

3. Mominte cu depuneri parțiale - scheletul incomplet, deși momântul nu a fost deranjat, apar încă din Wietenberg I - I. Andrișoiu, *Sargetia*, XX, 1986-1987, p. 43-63 -, având un caracter mai frecvent în cadrul culturii Noua: Archiud, com. Teaca, jud. Bistrița-Năsăud - M22 - oasele depuse în urmă -, M 37, 38, 40, 48 (G. Marinescu, *Thraco-Dacica*, VII, 1986, 1-2, pp. 46-58); Tâmbava, jud. Sibiu, M 25, 34, 35 (I. Andrișoiu, *SCIVA*, 32, 1981, 4, pp. 553-561); Săbăoani - cel puțin MII și MIV, dacă acceptăm că celelalte au fost deranjate de crotovine (V. Ursachi, *Carpica*, II, 1969, p. 35-48). Ele continuă, se pare, și după această cultură, cum o dovedesc momintele de la Meri - com. Vedeia, jud. Teleorman (E. Moscalu, *MemAnt*, IX-XI, 1985, p. 164-169).

Frecvența mai mare a acestui ritual în cultura Noua, coroborat cu existența unei necropole getice pe Grădiștea Coslogeni, ne determină să atribuim momântul, cu foarte mari rezerve, orizontului Coslogeni-Noua-Sabatinovka.

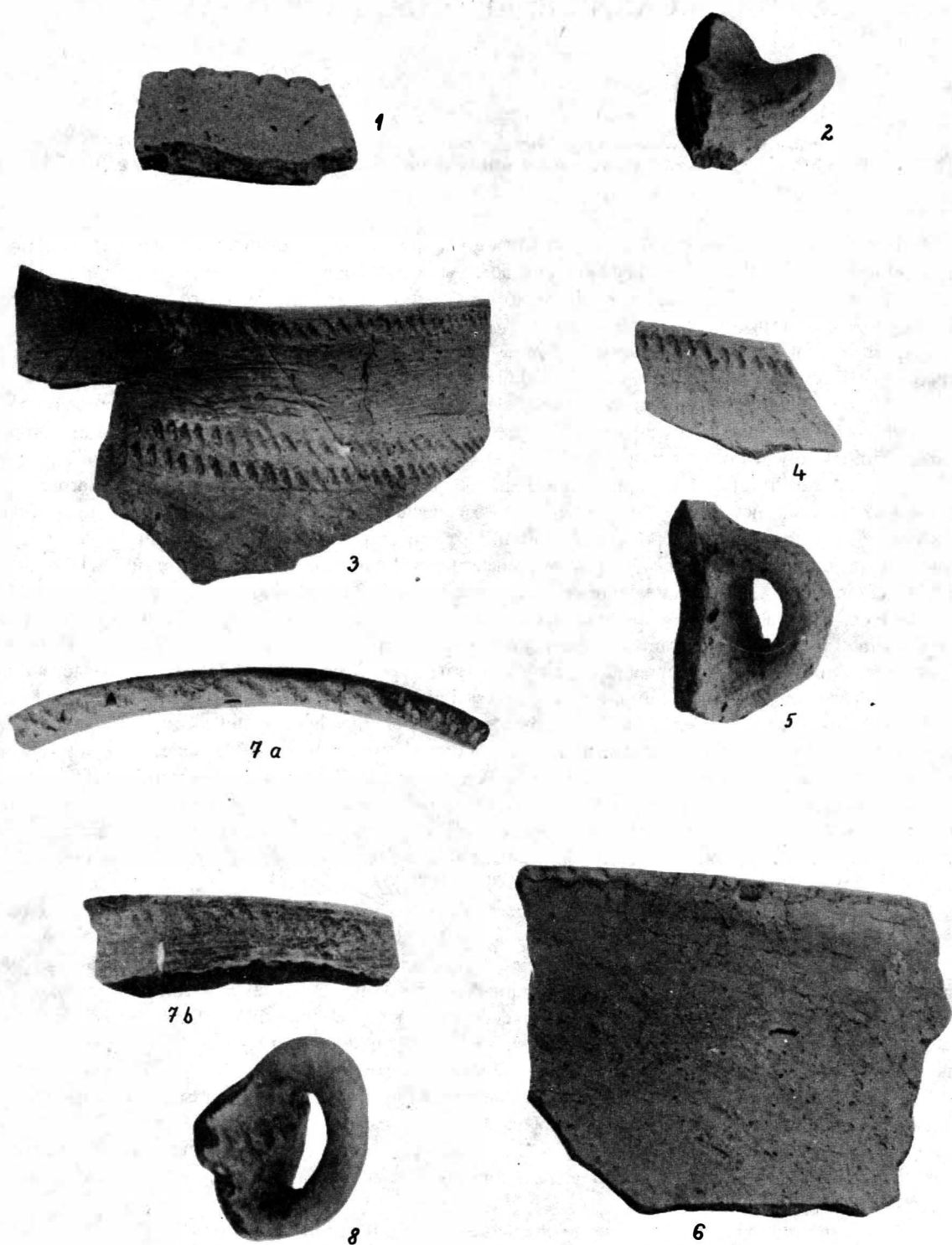
Noi credem că acest fenomen trebuie analizat separat, pentru că este foarte extins. După cunoștințele noastre, el este prezent și în Asia - vezi A.M. Tallgren, *Collection Tovostine*, Helsingfors, 1917, p. 13-17 -, unde se consideră că avem de-a face cu o abandonare a leșurilor pe câmp și o înhumare ulterioară, ceea ce explică prezența doar a unei părți a scheletului în groapă. Dar Charles Darwin a observat în Țara de Foc - vezi *L'Origine des Espèces*, Paris, 1906, p. 36 - că fuegienii, în perioade de foamete omorau și mâncau femeile bătrâne, pentru că le considerau mai puțin utile decât câinii. Or, fuegienii sunt originari tot din Asia, trecerea lor prin Alaska având loc cândva între 40.000-10.000 î. Chr. În concluzie, noi credem că prezența scheletelor incomplete în momintele nederanjate, poate fi și datorită antropofagiei -rituale sau conjuncturale -.

SPUREN DER CERNAVODĂ I-KULTUR BEI "FERMA 7 IAS ROȘEȚI" (BEZIRK CĂLĂRAȘI) (Zusammenfassung)

Der Verfasser gibt einige Erklärungen bezüglich den Grabungen bei "Ferma 7 IAS Roșeți". Es wird die Cernavodă I-Keramik hervorgehoben. Die entdeckten Gräber werden mit einigen Reserven dem Coslogeni-Noua-Sabatinovka-Komplex zugewiesen.

ERKLÄRUNG DER ABBILDUNG

Taf. I, 1-8 Cernavodă I-Keramik.

Plansa I, 1-8, ceramică aparținând culturii Cernavodă I.